

Bogna Kietlińska, Joanna Kinowska

Ikony fotograficzne. Pomędzy odmiennymi perspektywami badawczymi

Na podstawie projektu „Fotoikony. Poszukiwanie/Głosowanie” przyjrzymy się problemowi istnienia i nazwania fotografii ikoną fotograficzną. Jednak nie teoria ikony i nazewnictwo interesuje nas najbardziej.

Projekt miał swoją premierę w formie wystawy na Miesiącu Fotografii w Krakowie w 2012 roku, w ramach sekcji eksperymentalnej w Bunkrze Sztuki: „Charlotte Cotton. Fotografia w życiu codziennym” oraz w formie strony internetowej. Akcja poprzedzona była kilkumiesięcznymi poszukiwaniami opinii (zarówno wśród ekspertów, jak i osób na co dzień nie związanych z fotografią), wyborów a wreszcie konkretnych zdjęć i ich opisów. Wybrano 41 zdjęć z polskiej historii fotografii pomiędzy rokiem 1860 a 2000. Publiczność wystawy oraz internauci mogli głosować na swoje ulubione zdjęcie.

Podczas proponowanego wystąpienia streścimy założenia projektu oraz podsumujemy głosowanie widzów. Przede wszystkim jednak uwagę skupimy na odmiennych postawach badawczych realizatorów projektu: socjolożki i historyczki fotografii. Zastanowimy się nad tym czy projekt miał znamiona badania socjologicznego czy bliżej było mu do kuratorskiego projektu. Odmiennie cele i perspektywy wykorzystania efektów akcji przynoszą zaskakujące spostrzeżenia. Wymienimy założenia i sprawdzimy czy zostały wypełnione, opowiemy o tym, w których miejscach projekt musiał odstąpić od twardej metodologii oraz czy możliwa jest interpretacja wyników projektu, a jeśli tak, to jaką może przyjąć ona formę.

Spróbujemy zaproponować odpowiedź na dwa pytania. Po pierwsze - czy mamy polskie fotografie ikoniczne oraz kto je nazywa i kreuje. I po drugie - czemu może służyć tworzenie takiego kanonu, jakie są związane z tym korzyści, ale także zagrożenia. Postaramy się także wskazać perspektywy badawcze dla tematu oraz możliwości wykorzystania wyników omawianej akcji, także w kontekście edukacji fotograficznej i historycznej.